

POSTANOWIENIE

Dnia 22 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

w sprawie zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonej W.S.
na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Ł.
z dnia 6 października 2022 r. o umorzeniu śledztwa w sprawie niedopełnienia
obowiązków i przekroczenia uprawnień, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 22 czerwca 2023 r.,
inicjatywy przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
zawartej w postanowieniu Sądu Rejonowego w X.
z dnia 3 kwietnia 2023r r., sygn. akt. IV Kp 454/22
na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił:

**przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi
równorzędnemu - Sądowi Rejonowemu w T.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w X wystąpił z inicjatywą przekazania sprawy w przedmiocie rozpoznania środka odwoławczego innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na fakt, że przedmiotem zaskarżonego postanowienia o umorzeniu śledztwa był czyn z art. 231 § 1 k.k., którego dopuścić się mieli między innymi sędziowie Sądu występującego podczas wykonywania czynności służbowych związanych z postępowaniem egzekucyjnym. W dniu 16 stycznia 2023 r. sędzia referent w niniejszej sprawie M.Ł. złożyła wniosek w trybie art. 41 § 1 k.p.k. o wyłączenie jej od rozpoznania sprawy podnosząc, iż zachodzą okoliczności mogące wywołać

uzasadnioną wątpliwość co do jej bezstronności z uwagi na to, że sprawa dotyczy między innymi wiceprezesa Sądu Rejonowego w X sędziego A. B., z którą łączą ją relacje służbowe i zawodowe. Postanowieniem z dnia 2 lutego 2023 r., sygn. III Ka 8/23, wniosek ten nie został uwzględniony. W piśmie z dnia 30 marca 2023 r. pełnomocnik pokrzywdzonej wniósł o zwrócenie się do Sądu Najwyższego z wnioskiem o wskazanie innego sądu równorzędnego w celu rozpoznania zażalenia w niniejszej sprawie wskazując, że prawnokarna ocena między innymi wiceprezesa Sądu właściwego sędziemu A.B. może skutkować odpowiedzialnością cywilną Sądu Rejonowego w X., co powoduje, iż ten sąd nie jest zdolny do orzekania w tej sprawie. W tych okolicznościach, odwołując się do stanowiska judykatury i doktryny, Sąd występujący wskazał, że dobro wymiaru sprawiedliwości w znaczeniu określonym w art. 37 k.p.k. odnosić należy do zapobiegania sytuacjom mogącym wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny przez sąd właściwy miejscowo. Do okoliczności, które obawę o zachowanie powyższych standardów mogą wzbudzać zaliczyć należy przykładowo taką konfigurację, w której sprawa dotyczy czynności służbowych między innymi wiceprezesa Sądu właściwego, z którym łączy sędziego referenta podległość administracyjna, co może skutkować negatywnym odbiorem działalności orzeczniczej sądu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Inicjatywa Sądu Rejonowego w X. okazała się zasadna. Przesłanka dobra wymiaru sprawiedliwości, o której mowa w art. 37 k.p.k., równoznaczna jest z dbałością o jego wizerunek w odbiorze społecznym. Jeżeli zachodzą w sprawie okoliczności, które czynią realną obawę o negatywny odbiór działalności orzeczniczej sądu właściwego miejscowo, to przekazanie sprawy w trybie powyższego przepisu okazuje się być koniecznym instrumentem, mającym tego rodzaju implikacjom zapobiegać. Okoliczności zaprezentowane przez Sąd właściwy miejscowo uzasadniały zastosowanie instytucji określonej w art. 37 k.p.k. Mimo stwierdzonego postanowieniem Sądu Rejonowego w X z dnia 2 lutego 2023r., sygn. III Ko 3/23 (k.12 akt IV Kp 454/22) braku zagrożenia dla bezstronności w ujęciu subiektywnym, wystąpiła tu bowiem podstawa do uznania, że w przypadku pozostawienia zażalenia do rozpoznania w gestii tego Sądu dobro wymiaru

sprawiedliwości mogłoby być zagrożone. Postrzegać je w tym wypadku należy jako potrzebę zagwarantowania właściwego społecznego odbioru działalności orzeczniczej danego sądu poprzez wykluczenie ewentualnych spekulacji, że względami mającymi wpływ na treść orzeczenia zapadłego w następstwie dokonania kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia pozostają kryteria pozamerytoryczne. W sprawie, w której zarzuty dotyczą między innymi sędziego Sądu występującego, pełniącego funkcję wiceprezesa, realizacja tego warunku byłaby z pewnością utrudniona. Tego rodzaju niezręcznych sytuacji (mogących implikować, choćby nawet nieuzasadniony negatywny społeczny wydźwięk) należy unikać poprzez dopuszczalną w ekstraordynaryjnym trybie zmianę właściwości miejscowej sądu (por. np. postanowienia SN: z dnia 21 lutego 2013 r., sygn. V KO 3/13, LEX nr 1284787, z dnia 20 października 2016 r., V KO 70/16, LEX nr 2135822 z dnia 8 listopada 2016 r., sygn. III KO 83/16, LEX nr 2147282, z dnia 12 grudnia 2018 r., V KO 81/18, LEX nr 2592822, z dnia 17 stycznia 2019, V KO 90/18, LEX nr 2609133, z dnia 5 lutego 2019, V KO 5/19, LEX nr 2616190).

Mając na uwadze zaistniałe w sprawie okoliczności, celowe stało się przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu – Sądowi Rejonowemu w T.

[a!]